

Прокуратура України
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА
СТАРОБІЛЬСЬКА ОКРУЖНА ПРОКУРАТУРА

вул. Монастирська, 15, м. Старобільськ, 92703 факс: (06461) 2-16-73
e-mail: starobilsk@lugprok.gov.ua
Код ЄДРПОУ 02909921

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про підозру

місто Кропивницький

13 червня 2024 року

Керівник Старобільської окружної прокуратури Луганської обласної прокуратури Попов Сергій Васильович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42024132580000014 від 09.01.2024, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 110, ч. 5 ст. 111-1 КК України, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України,

П О В І Д О М И В:

Цикозу Людмилу Миколаївну, 01.12.1967 року народження, уродженку с. Курячівка, Старобільського району, Луганської області, громадянку України, зареєстровану за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Курячівка, вулиця Кооперативна, буд. 4, раніше не судиму, не є депутатом,-

про підозру в умисних діях, вчинених з метою зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб та в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 110, ч. 5 ст. 111-1 КК України

Цикоза Людмила Миколаївна, будучи громадянкою України, скоїла кримінальні правопорушення за таких обставин.

ЕПІЗОД 1.

В Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) зазначено, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з вказаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави всього світу, серед яких і російська федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року російська федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та російська федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та російська федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та федеральним законом російської федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору російська федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного

виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загально визнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Відповідно до статей 1-3, 6 Конституції України - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною; людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність; державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; на території України не допускається розташування іноземних військових баз; органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Статтями 132-134 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Збройними формуваннями держави-агресора російської федерації, з 24.02.2022 захоплено та окуповано територію Старобільської міської

територіальної громади Старобільського району Луганської області з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 13.09.2022 № 206 внесені зміни до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25 квітня 2022 року № 75 та викладено редакцію переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні). Згідно зазначеного переліку Старобільська міська територіальна громада Старобільського району Луганської області, перебуває під тимчасовою окупацією та оточенні (блокуванні) з боку російської федерації та незаконного збройного формування, так званої «луганської народної республіки».

Також новим наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією» затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, до яких також віднесено Старобільську міську територіальну громаду Старобільського району Луганської області.

20 вересня 2022 року, так званою «народною радою луганської народної республіки» прийнято закон «Про референдум луганської народної республіки з питання входження до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації». З метою організації незаконного референдуму, утворено територіальні виборчі комісії на території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області.

Громадянка України Цикоза Людмила Миколаївна, 01.12.1967 року народження, усвідомлюючи вищенаведені обставини, діючи умисно, протиправно, приблизно в другій половині вересня 2022 року погодилась взяти участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області, а саме організувати роботу «дільничної комісії», розташованої за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, яка діяла у складі окупаційної адміністрації російської федерації.

Так, приблизно в другій половині вересня 2022 року, більш точний час з об'єктивних причин встановити не виявилось можливим, Цикоза Людмила Миколаївна, усвідомлюючи протиправний характер вчинюваних дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, маючи умисел на участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, а саме на території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області, зі своїх особистих мотивів погодилась на призначення її на посаду «члена дільничної комісії Старобільського району луганської народної республіки», розташованої за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, для проведення в період з 23 по 27 вересня 2022 року у приміщенні

Підгорівського ліцею Старобільської міської ради Луганської області так званого «референдуму луганської народної республіки з питання входження до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації», та зайняла вказану посаду знаходячись на тимчасово окупованій території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області.

У період часу з 23 по 27 вересня 2022 року Цикоза Людмила Миколаївна, продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, перебуваючи на виборчій ділянці у приміщенні Підгорівського ліцею Старобільської міської ради Луганської області, розташованого за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, та у складі мобільної виборчої комісії, виконуючи відведену їй роль «члена дільничної комісії Старобільського району луганської народної республіки», спільно з іншими особами (стосовно яких проводиться досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях), шляхом складання списків виборців, ідентифікації осіб, що прийшли на виборчу ділянку, здійснення обходу мешканців с. Курячівка Старобільського району Луганської області з метою залучення їх до голосування, видачі бюлетенів для голосування, в яких було запитання: «Ви за входження луганської народної республіки до складу російської федерації?» (мовою оригіналу: «Вы за вхождение луганской народной республики в состав российской федерации?»), підрахунку бюлетенів, складання протоколу голосування тощо, взяла участь в організації та забезпеченні проведення незаконного референдуму на тимчасово окупованій території Старобільської міської територіальної громади Луганської області.

Таким чином, Цикоза Людмила Миколаївна, 01.12.1967 року народження, обґрунтовано підозрюється у участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

ЕПІЗОД 2.

В Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) зазначено, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з вказаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави всього світу, серед яких і російська федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від

5 грудня 1994 року російська федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та російська федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та російська федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та федеральним законом російської федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору російська федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Відповідно до статей 1-3, 6 Конституції України - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною; людина, її

життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність; державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; на території України не допускається розташування іноземних військових баз; органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Статтями 132-134 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Збройними формуваннями держави-агресора російської федерації, з 24.02.2022 захоплено та окуповано територію Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 13.09.2022 № 206 внесені зміни до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25 квітня 2022 року № 75 та викладено редакцію переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні). Згідно зазначеного переліку Старобільська міська територіальна громада Старобільського району Луганської області, перебуває під тимчасовою окупацією та оточенні (блокуванні) з боку

російської федерації та незаконного збройного формування, так званої «луганської народної республіки».

Також новим наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією» затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, до яких також віднесено Старобільську міську територіальну громаду Старобільського району Луганської області.

20 вересня 2022 року, так званою «народною радою луганської народної республіки» прийнято закон «Про референдум луганської народної республіки з питання входження до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації». З метою організації незаконного референдуму, утворено територіальні виборчі комісії на території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області.

Громадянка України Цикоза Людмила Миколаївна, 01.12.1967 року народження, усвідомлюючи вищенаведені обставини, діючи умисно, протиправно, переслідуючи мету змінити межі території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб (стосовно яких проводиться досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях), приблизно в другій половині вересня 2022 року погодилась взяти участь в організації та проведенні незаконного референдуму в «дільничній комісії Старобільського району луганської народної республіки», розташованій за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, яка діяла у складі окупаційної адміністрації російської федерації на тимчасово окупованій території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області на посаді «члена дільничної комісії Старобільського району луганської народної республіки».

Так, приблизно в другій половині вересня 2022 року, більш точний час з об'єктивних причин встановити не виявилось можливим, Цикоза Людмила Миколаївна, усвідомлюючи протиправний характер вчинюваних дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, маючи умисел на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України шляхом взяття участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, а саме на території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області, зі своїх особистих мотивів погодилась на призначення її на посаду «члена дільничної комісії Старобільського району луганської народної республіки», розташованої за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, для проведення так званого «референдуму луганської народної республіки з питання входження до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації», та зайняла вказану посаду знаходячись на тимчасово окупованій території Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області, вступивши таким чином у злочинну змову з іншими особами (стосовно яких

проводиться досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях) для вчинення спільних протиправних дій, спрямованих на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України шляхом організації та проведення у період з 23 по 27 вересня 2022 року у приміщенні Підгорівського ліцею Старобільської міської ради Луганської області, розташованого за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82 та у складі мобільної виборчої комісії, незаконного референдуму з питання входження луганської народної республіки до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації».

У період часу з 23 по 27 вересня 2022 року Цикоза Людмила Миколаївна, продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, перебуваючи на виборчій дільниці у приміщенні Підгорівського ліцею Старобільської міської ради Луганської області, розташованого за адресою: Луганська область, Старобільський район, с. Підгорівка, вул. Чкалова, 82, та у складі мобільної виборчої комісії, виконуючи відведену їй роль «члена дільничної комісії Старобільського району луганської народної республіки», спільно з іншими особами (стосовно яких проводиться досудове розслідування в інших кримінальних провадженнях), шляхом складання списків виборців, ідентифікації осіб, що прийшли на виборчу дільницю, здійснення обходу мешканців с. Курячівка Старобільського району Луганської області з метою залучення їх до голосування, видачі бюлетенів для голосування, в яких було запитання: «Ви за входження луганської народної республіки до складу російської федерації?» (мовою оригіналу: «Вы за вхождение луганской народной республики в состав российской федерации?»), підрахунку бюлетенів, складання протоколу голосування тощо, прийняла участь, організувала та забезпечила проведення незаконного референдуму, тобто вказаними діями Цикоза Людмила Миколаївна посягла на територіальну цілісність і недоторканність України, оскільки її дії спрямовані на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Таким чином, Цикоза Людмила Миколаївна, 01.12.1967 року народження, обґрунтовано підозрюється в умисних діях, вчинених з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені за попередньою змовою групою осіб, тобто у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні-
керівник Старобільської
окружної прокуратури
Луганської області

Сергій ПОПОВ

Стаття 42 Кримінального процесуального кодексу України
Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;
- 4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

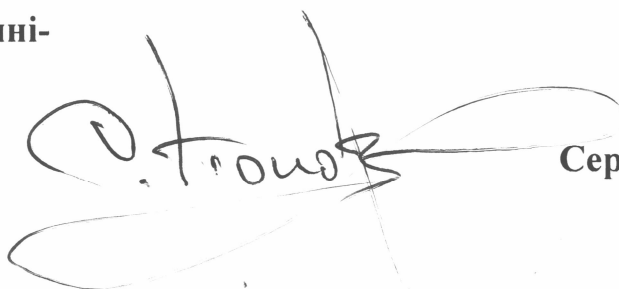
Підозрюваний

«_____» годин «_____» хвилин «_____» _____ 2024 року

у присутності _____

**Повідомлення про підозру
у передбачений законом спосіб вручив:**

**Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні-
керівник Старобільської
окружної прокуратури
Луганської області**

Сергій ПОПОВ